

Litteratur

Arkeologins källor till trädgårdarnas och kulturlandskapets historia: Växterna

Seminarium på Alnarp 3-4 april 2010

Anna Andréasson

- Andréasson, A. & Hansson, A-M. (2010) 'Arkeologi och arkeobotanik: växtmaterial som kunskapskälla – att analysera och tolka de fysiska lämningarna efter människor, mat och aktiviteter' i: *Nycklar till Kunskap: Om människans bruk av Naturen*, Red. H. Tunón & A. Dahlström, Centrum för Biologisk Mångfald. s. 312-321.
- Andréasson, A. (2010) *Fossesholms trädgård*. Fossesholm i Vestfossen, Øvre Eiker kommune, Buskerud fylke. Rapport över trädgårdsarkeologisk utgrävning. ArchaeoGarden Rapport 2010:01.
- Andréasson, A. & Wedelsbäck Bladh, K. (2009) *Träd- och buskuppet*. Centrum för Biologisk Mångfald.
- Andréasson, A. (2009) *Krapperup Södra Trädgården – Arkeologisk undersökning av två trädgårdsgångar och en järnframställningsugn från äldre järnålder*. Krapperup 19:1, Brunnby socken, Höganäs kommun, Skåne län. Gyllenstiernska Krapperupsstiftelsen. ArchaeoGarden Rapport 2009:1.
- Andréasson, A. (2008) *Ulla Molins Trädgård – Inventering av trädgårdens växtmaterial samt vård- och skötselplan*. Fastigheten Spättan 1, Höganäs kommun, Skåne län. Malmö Kulturmiljö, Enheten för Kulturmiljövård, Rapport 2008:020.
- Andréasson, A. (2008) *Kvarndala gårds trädgård – inventering av bevarade strukturer och växtmaterial samt vård- och skötselplan*. Trädgårdsantikvarisk undersökning. Klagstorp 11:70, V. Klagstorp socken, Malmö stad, Skåne län. Malmö Kulturmiljö, Enheten för kulturmiljövård, Rapport 2008:021.
- Andréasson, A. (2008) 'Kulturväxter, nyttoväxter och ogräs – en analys av förkolnat växtmaterial' i: *Fest, slakt, odling: Neolitikum och järnålder i Hyllie*. Red. Peter Skoglund, Malmö Kulturmiljö. s. 98-149.
- Andréasson, A. (2007) *Trädgårdshistoria för Inventerare – en guide till Sveriges trädgårdshistoria 1800-1950*. Boken utgiven av Centrum för Biologisk Mångfald.
- Andréasson, A. (2007) *Lusthuskullen på Katrinetorp: Trädgårdsarkeologisk undersökning i den engelska parken*. Bunkeflo sn. Malmö stad, Skåne län. Malmö Kulturmiljö, Enheten för Arkeologi, Rapport 2007:001.
- Andréasson, A. (2006) *Naffentorpsgårdens trädgård: Ett trädgårdshistoriskt dokumentationsprojekt och ett praktiskt försök att använda totalstation och det GIS-baserade informationssystemet Intrans i ett trädgårdshistoriskt sammanhang*. Bunkeflo socken, Malmö stad, Skåne län. Malmö Kulturmiljö, Enheten för Arkeologi, Rapport 2006:009.

Ingrid Dyhlén-Täckman

- Carlsson, M. & Dyhlén-Täckman, I. & Nathanson, C. (2008) *Kvarteret Kvasten: ett stadskvarters uppkomst vid 1600-talets mitt*: Stockholms stad, Norrmalm, RAÄ 103: arkeologisk undersökning 1998: SR 1426. Stockholms stadsmuseum. Kulturmiljöenheten.
- Fennö, H. & Dyhlén-Täckman, I. (2006) *Vetenskapsakademiens trädgård*, Stockholms stad, RAÄ 223: arkeologisk undersökning 2002. Kulturmiljöavdelningen, Stockholms stadsmuseum.
- Dyhlén-Täckman, I. (2005) *Citybanan Mariagårdstjärnan: trädgårdshistorisk utredning 2004*, Stockholms stadsmuseum, Kulturmiljöavdelningen.
- Dyhlén-Täckman, I. (2005) *Humlegården och Humlegårdsgatan*: Stockholms stad, Östermalm, RAÄ 103: arkeologisk undersökning 1996, Stockholms stadsmuseum. Kulturmiljöavdelningen.
- Hansson, A-M. & Dyhlén-Täckman, I. (1999) *Humlegården in Stockholm, Sweden: glimpses from a garden's history*. Museumslandskap Bd A. s. 89-98.

Inger Ernstsson

- Ernstsson, I. & Waern, K. (2009) *Slottskogen: Kulturhistorisk bedömning*. Göteborg.
- Ernstsson, I. (2008) 'Förträdgård restaureras i Göteborg'. *Byggnadskultur* 2008:2, s. 18-21.
- Ernstsson, I. (2008) *Utgrävning av vinkast vid Gunnebo slott*. Rapport.
- Ernstsson, I. & Sedenmalm, S. & Waern, K. (Red.) (2006). *Trädgårdsföreningen: Vårdplan 2006*. Länsstyrelsen Västra Götalands län. Rapport 2007:36.

- Ernstsson, I. (2003) *Restaurering och rekonstruktion av Gunnebo Park och Köksträdgård*. En del av projektet Gunnebo åter till 1700-talet. Rapport.
- Ernstsson, I. & Landahl, K. (2002) 'Slottsparken på Nääs: ett restaureringsprojekt' *Blommande trädgårdar och grönskande parker*. Västergötlands fornminnesförenings skrift. s. 85-94, 2002
- Ernstsson, I & Johansson B. O. H. (2002) 'Developing an Historic Monument: Reinventing the villa Rustica of Gunnebo' i: *The Construction of Built Heritage: A north European perspective on policies, practices and outcomes*. Red. A. Phelps, G.J. Ashworth & B. O.H. Johansson, University of Gothenburg. Ashgate.
- Ernstsson, I. (2002) 'Gunnebo åter till 1700-talet. Restaurering och rekonstruktion av park och köksträdgård vid Gunnebo Slott i Sverige' i: *Historiske Hager: En nordisk hagehistorisk artikkelsamling ved 100-årsfeiringen av Muséhagen i Bergen maj 1999* Red. D. Moe, P. H. Salvesen & D. O. Övstedal. Bergen Museums Skrifter nr 5, Alma Mater.
- Ernstsson, I. (2002) 'The revival of an 1800th century garden in Sweden has attracted critical acclaim and numerous visitors' *Historic Gardens Review* spring/summer 2002.
- Ernstsson, I. (2002) 'Gunnebo: The Revival of an 1800-th century Swedish Dream' *European Cultural Heritage Review: Europa Nostra* No 4.

Katarina Frost

- Frost, K. & Jonsson, K. & Persson, K. (2005) 'The Royal kitchen garden at Strömsholm castle: evaluating archaeological methods' *Garden history* 2004(32):2, s. 261-271.
- Frost, K. (2003) 'Arkeologi i en kunglig köksträdgård' *Lustgården*. Årg. 83, s. 81-90.
- Frost, K. & Jonsson, K. (2002) *Köksträdgården vid Strömsholms slott - Trädgårdsarkeologisk förundersökning*. RAÄ 230, Strömsholms slott, Kolbäcks socken, Västmanland. Västmanlands läns museum.
- Frost, K. (2002) 'Sic transit gloria mundi – på spåret av 1700-talsträdgården' i: *1700-tallets adel og storborger-skap – makt, representasjon og slevforståelse*. Rapport fra nordisk slotts- og herregårdssymposium 2002, Oslo Bymuseum.
- Frost, K. (1997) 'De historiska trädgårdarna vid Höjentorp' *Kulturmiljövård* nr. 2/1997.
- Frost, K. (1996) 'Trädgårdsarkeologi – ny källa till kunskap om historiska trädgårdar' *Byggnadskultur* 2/96.
- Frost, K. (1996) 'Östra Sallerup – Frivilligkrafter inom trädgårdshistorisk forskning och trädgårdsrestaurering'. *Historiska parker och trädgårdar ett arv att vårda och sköta*. Red. A.C. Bonnier & K. Lundqvist, RAÄ.
- Frost, K. (1993) 'Prästgårdshagen i Östra Sallerup – En märklig renässansträdgård?' *Lustgården*. Årg. 73.

Ann-Marie Hansson

- Hansson, A.-M. & Bergström, L. (2008) 'Sädesförråd från äldre järnåldern i Gråborg' i: *Gråborg på Öland. Om en borg, ett kapell och en by*. Kungl. Vitterhets Historie och Antikvitets Akademien, s. 59-66.
- Hansson, A.-M. (2008) 'Makrofossilanalys av sophögen' i: *Stureborgen. Arkeologisk förundersökning i form av schaktkontroll i samband med dräneringsarbeten kring Tullgarns slott* Red. Åsa Berger, RAÄ 327, Hölö socken, Södertälje kommun, Södermanland. Stockholms Läns Museum. Rapport 2008:10, s. 20-21.
- Hansson, A.-M. (2005) 'Buried plants: Fossil plant remains from two Early Medieval burial mounds in east-central Sweden' *Jonas* 15, Journal of Nordic Archaeological Science 2005. The Archaeological Research Laboratory, Stockholm University, s. 39-56
- Hansson, A.-M. & Bergström, L. (2002) 'Archaeobotany in Prehistoric Graves – Concepts and Methods' *Jonas*. Journal of Nordic Archaeological Science, Arkeologiska Forskningslaboratoriet, SU, s. 43-58.
- Risberg, J., Karlsson, S., Hansson, A., Hedenström, A., Heimdahl, J., Miller, U., Tingvall, C. (2002) 'Environmental changes and human impact as recorded in sediment off-shore the Viking Age town Birka, south-eastern Sweden' i: *The Holocene* vol. 12, 4, s. 445-458.
- Hansson, A. & Dickson, J.H. (1997) 'Plant remains in Sediment from the Björkö Strait outside the Black Earth of the Viking Age Town of Birka, Eastern Central Sweden' i: *Environment and Vikings. Scientific Methods and Techniques*. Red. U. Miller & H. Clarke, Birka Studies 4, s. 205-214.
- Hansson, A. (1996) 'Finds of Hops (*Humulus lupulus* L.) in the Black Earth at Birka, Sweden' i: *Proceedings from the 6th Nordic Conference on the Application of Scientific Methods in Archaeology*. Esbjerg 1993. Arkeologiske Rapporter nr 1, 1996. Esbjerg Museum, s. 129-137.

Jens Heimdahl

- Heimdahl, J. & Vestbö-Franzén, A. (2009) *Tyska madens gröna rum: specialstudier till den arkeologiska undersökningen i kvarteret Diplomaten : RAÄ 50, Jönköpings stad*. Jönköpings läns museum.
- Heimdahl, J. (2009) 'Bolmörtens roll i magi och medicin under den svenska förhistorien och medeltiden' *Fornvännen* 104:2, s. 112-128.
- Heimdahl, J. (2007) 'Kultur- och naturmiljöns utveckling kring ån invid Genarps bytomt. Kvartärgeologisk och arkeobotanisk rapport' i: *Genarps bytomt*. Red. M. Karlsson & L. Lenntorp. Kulturens rapporter 2.
- Heimdahl, J. (2007) 'Fossila lämningar av trädgårdsväxter'. *Bulletin för trädgårdshistorisk forskning* 19-20.
- Heimdahl, J. (2006) 'Doftande kryddor - stinkande skit' i: *Den dolda staden : arkeologiska undersökningar i kvarteret Druvan*, Karlstad. s. 45-53.
- Heimdahl, J. (2005) *Urbanised nature in the past: site formation and environmental development in two Swedish towns, AD 1200-1800*. Diss. (sammanfattning) Stockholm : Stockholms universitet, 2005.
- Heimdahl, J., Menander, H., Karlsson, P. A. (2005) 'New Method for Urban Geoarchaeological Excavation, Example from Norrköping, Sweden' i: *Norwegian Archaeological Review* 38, s. 102-112.
- Heimdahl, J. (2004) 'Ögonblick och kontinuitet – Horisontbegreppets användbarhet inom kulturlager-stratigrafi' *META* 04:2. s. 65-74.
- Heimdahl, J. (2003) 'Den urbana naturen. Synen på urban stratigrafi i mötet mellan arkeologi och Kvartär-geologi.' *META* 03:3. s. 3-19.
- Heimdahl, J. (1999) *Växtmakrofossil som indikatorer på vikingatida landskapsutnyttjande på Björkö*, Kvartärgeologiska institutionen, Stockholms universitet.

Anna Jakobsson

- Jakobsson, A. (2009) *Experiencing landscape while walking: on the interplay between garden design, sensory experience and medical spa philosophy at Ronneby Spa*. Dept. of Landscape Architecture, Diss. Swedish University of Agricultural Sciences.
- Jakobsson, Anna (2007) 'Orangerier och pomeranshus', Kommentar till Kapitel 10 i: *André Mollet. Le Jardin de Plaisir. Der Lustgarten. Lustgård. The Garden of Pleasure*, Inledning. Kommentarer/Introduction. Commentaries, Uppsala: Gyllene Snittets förlag, s. 152-166.
- Jakobsson, Anna (2005) 'Med lie & lukjörn, spade & sopkvast, penna & pensel, dynamit & dahlior och frustration & fröpåsar' *Ronneby brunn under trehundra år: 1705-2005*. Red. L. Hogdal. Byggförlaget s. 17-81.
- Jakobsson, Anna (2005) 'Ruled by routine and ritual: spatial organization of the spa environment at Ronneby, south-east Sweden' *Garden history*. 2004(32):2. s. 213-228.
- Jakobsson, A. & Lorentzon, K. & Lundquist, K. (2003) 'Rekonstruktionen av Tycho Brahes renässanssträdgård på Ven'. *Svenska Linnésällskapets Årsskrift 2002-2003*, sid.113-118.
- Jakobsson, Anna (1998) 'Om begreppet orangeri' i: *Lustgården*, årg. 78, sid. 59-70.

Sabine Karg

- Karg, S. (Red.) (2008) *Medieval food traditions in Northern Europe*. Publications from the National Museum, Studies in Archaeology and History 12. National Museum of Denmark.
- Karg S. (2007) 'Direct evidence of a heathland management in the early Bronze Age (14th century BC) from the grave-mound Skelhøj in western Denmark' *Vegetation History and Archaeobotany*.
- Karg S. & Baumeister R. & Robinson D.E. & H. Schlichtherle (Red.) (2006) *Economic and environmental changes during the 4th and 3rd millennia BC*. Environmental Archaeology. The Journal of Human Palaeoecology 11.1. Special Issue.
- Karg S. (2007) 'The HANSA Network Project' Introduction Chapter & . 'Long term dietary traditions: archaeobotanical records from Denmark dated to the Middle Ages and early modern times' & 'Synthesis and a mission for the future'. In: Karg S. (Red.) *Medieval Food Traditions in Northern Europe*. PNM Series of the National Museum of Denmark. Studies in Archaeology and History 12, s. 9-12 & s. 137-159 & 181-190.
- Karg S. (2006) 'Trapa natans, the Water Chestnut as a Food Resource during the 4th and 2nd millennia BC at Lake Federsee, Bad Buchau, Germany' i: Karg S., Baumeister R., Robinson D.E. & H. Schlichtherle (eds.), *Economic*

and environmental changes during the 4th and 3rd millennia BC. *Environmental Archaeology. The Journal of Human Palaeoecology* 11, s. 125-130.

- Karg S. (2005) 'Tørskoet langs Susåen? Tværfaglige undersøgelser af middelalderlige aflejringer og deres tolkning [Dry-shod along the Suså river? Interdisciplinary investigations of medieval deposits and features in Næstved, Southern Sealand]' i: *Bolværker – fra middelalderen og nyere tid [Wharfs - from the Medieval Age and the Early Modern Times]*. Red. T. Roland, Næstved Museum 2005, 131-138.
- Karg S., Bauer S. & D. Fingerhut (2004) 'Erste botanische Grossrestanalysen aus dem östlichen Feuchtbodenareal. Pierwsze wyniki badan makroszcatkow z torfowej czesci stanowiska' i: Bruszczewo I. *Ausgrabungen und Forschungen in einer prähistorischen Siedlungskammer Großpolens – Badania mikro-regionu osadniczego z terenu Wielkopolski. Poznan-Bamberg-Rahden(Westf.)* Red. J. Czebreszuk & J. Müller.. *Studien zur Archäologie in Ostmitteleuropa* 2, s. 264-274.
- Karg S. & Henriksen P.S. & Ethelberg P. & A.B. Sørensen (2004) 'Gården og markerne i jernalderen. Fosfatanalyser og forkullet korn fortæller om gårdenes indretning og om agerbrug fra yngre romersk og ældre germansk jernalder i Sønderjylland' *Nationalmuseets Arbejdsmark* 2004, s. 139-151.
- Karg S. (2003) 'Seltsame Gruben in einem Feuchtgebiet in Jütland, Dänemark' *NAU (Nachrichtenblatt Arbeitskreis Unterwasserarchäologie)* 10, s. 43-46.
- Karg S. & Robinson, D.E. (2002) 'Food plants from medieval sites in Denmark: fruits, nuts, vegetables, herbs and spices' i: *Nordic Archaeobotany - NAG 2000 in Umeå*. Red. K. Viklund. & R. Engelmark (eds.), *Archaeology and Environment* 15, 133-142.
- Karg S. (2001) 'Blomster til de døde. Urter og blomster fra 14 renæssance-, barok- og rokokobegravelser i Helsingør Domkirke. Skt. Olai Kirke.' *Restaureringen af Helsingør Domkirke 2000-2001 og undersøge-lserne af de borgerlige begravelse*. Helsingør Kommunes Museer, Helsingør, s.133-142.
- Karg S. (2000) 'Pflanzliche Abdrücke in Hüttenlehm aus der hallstattzeitlichen Heuneburg- Außensiedlung' *Forschungen und Berichte zur Vor- und Frühgeschichte in Baden-Württemberg* 72, 305-310.
- Haas J.N. & Karg, S. & P. Rasmussen, P. (1998) 'Beech leaves and twigs used as winter-fodder: Examples from historic and prehistoric times' *Environmental Archaeology* 1, s. 81-86.
- Karg S. (1998) 'Winter- and spring-foddering of goat/sheep in the Bronze Age site of Fivè-Carera, Northern Italy' *Environmental Archaeology* 1, s. 87-94.

Per Lagerås

- Sköld, E. & Lagerås, P. & Berglund, B.E. (2010) 'Temporal cultural landscape dynamics in a marginal upland area: agricultural expansions and contractions inferred from palynological evidence at Yttra Berg, southern Sweden.' *Vegetation History and Archaeobotany* 19, s. 121-136.
- Lagerås, P. (2010) 'I människans spår med pollenanalys' i: *Nycklar till Kunskap: Om människans bruk av Naturen*, Red. H. Tunón & A. Dahlström, Centrum för Biologisk Mångfald. s. 335-343.
- Lagerås, P. (2009) 'En ny ekologisk arkeologi' i: *Arkeologisk framtid*, Red. T. Artelius & A. Källén, Svenska Arkeologiska Samfundet, Stockholm, s. 107-128.
- Anglert, M. & Lagerås, P. (2008) 'Den stora berättelsen: ett landskap präglad av förändring' i: *Landskap bortom traditionen: historisk arkeologi i nordvästra Skåne*, Red. M. Anglert, Riksantikvarieämbetet, s. 19-102.
- Lagerås, P. (2007) 'From regional to local: pollen analysis in Swedish archaeology' i: *Archaeology in the East and the West: papers presented at the Sino-Sweden archaeology forum, Beijing, in September 2005*, Red. A. Kaliff, Riksantikvarieämbetet, s. 167-180.
- Lagerås, P. (2007) *The ecology of expansion and abandonment: medieval and post-medieval land-use and settlement dynamics in a landscape perspective*. Riksantikvarieämbetet, Stockholm.
- Lagerås, P. (2006) 'Grön arkeologi' i: *Det förflutna är att räkna med: en vetenskaplig programskrift från UV*, Red. L. Ersgård, Riksantikvarieämbetet, s. 120-141. .
- Lagerås, P. (2003) 'Aristokratin i landskapet. Paleoekologiska studier i Järrestads järnålder' i: *Järrestad – huvudgård i centralbygd*, Red. B. Söderberg, RAÄ, Arkeologiska undersökningar, Skrifter 51, s. 243-270.
- Lagerås, P. & Bartholin, T.S. (2003) 'Fire and stone clearance in Iron Age agriculture: new insights inferred from the analysis of terrestrial macroscopic charcoal in clearance cairns in Hamneda, southern Sweden', *Vegetation History and Archaeobotany* 12, s. 83-92.

- Lagerås, P. (2002) 'Landskapsutveckling och markanvändning' i: *Markens minnen – Landskap och odlingshistoria på småländska höglandet under 6000 år*, Red. B. E. Berglund & K. Börjesson, Riksantikvarieämbetet, s. 33-57.
- Berglund, B.E. & Lagerås P. & Regnell, J. (2002) 'Odlingslandskapets historia i Sydsverige – en pollenanalytisk syntes', i: *Markens minnen – Landskap och odlingshistoria på småländska höglandet under 6000 år*, Red. B.E. Berglund & K. Börjesson, Riksantikvarieämbetet, Stockholm, .s. 153-174.
- Lagerås, P. (2000) 'Burial rituals inferred from palynological evidence: results from a late Neolithic stone cist in southern Sweden', *Vegetation History and Archaeobotany* 9, s. 169-173.
- Lagerås, P. & Regnell, M. (1999) 'Agrar förändring under sydsvensk bronsålder. En diskussion om skenbara samband och olösta gåtor' i: *Spiralens öga. Tjugo artiklar kring aktuell bronsåldersforskning*, Red. M. Olausson, RAÄ, Arkeologiska undersökningar, Skrifter 25, s. 263-276.
- Lagerås, P. (1997) 'Den sydsvenska skogens historia och hur den formats av människan och hennes husdjur' i: *Människan och skogen* Red. L. Östlund, Nordiska museets förlag, Stockholm, s. 116-134.
- Lagerås, P. (1996) *Vegetation and land-use in the Småland Uplands, southern Sweden, during the last 6000 years*. Lundqua Thesis 36.

Inger Larsson

- Larsson, I. (2009) *Millefolium, rölika och näsegräs. Medeltidens svenska växtvärld i lärd tradition*. Skogs- och lantbrukshistoriska meddelanden (SOLMED). Kungl. Skogs- och Lantbruksakademien.
- Larsson, I. (2010) 'Örtaböcker och läkeböcker i den Brøndegaardska boksamlingen i KSLAB' i: *Nycklar till kunskap. Introduktion till källor om människans bruk av naturen*. Red. Håkan Tunón & Anna Dahlström. Centrum för biologisk mångfald, Uppsala och Kungl. Skogs- och Lantbruksakademien, Stockholm.

Tertu Lempiäinen

- Miettinen, A. & Sarmaja-Korjonen, K. & Sonninen, E. & Jungner, H. & Lempiäinen, T. & Ylikoski, K. Mäkiäho, J.-P. & Carpelan, C. (2008) 'The palaeoenvironment of the 'Antrea Net Find'' ISKOS 16: 71-87.
- Lempiäinen, T. (2008) 'Notes on the plants of Johannes municipality in the Karelia Isthmus (Russia)'. ISKOS 16: s. 212-214.
- Lempiäinen, T. (2008) 'Kasvijäänteet ja Suomen viljelyn historia' I: *History in the town (HIT-Proj.)* Red. Kostet, J. *Elämää ja maalaiselinkeinoja keskiaikaisessa kaupungissa*, Turun maakuntamuseo . s. 52 – 60.
- Lempiäinen, T. (2008) 'Taimejäänused ja Soome maaviiljeluse ajalugu'. *Aastaraamat Yearbook 2007/13*, Tartu Linnamuseum. s. 5-16.
- Hakanpää, P. & Niukkanen, M. & Lempiäinen, T. & Lindroos, T. (2008) 'Keskiaikaista Porvoota etsimässä. Arkeologisten ja kasviarkeologisten tutkimusten tuloksia' i: *Aikakauskirja 2*, Museovirasto Rakennus-historian osasto. s. 63-86.
- Lempiäinen, T. (2008) 'Mitä on kasvimakrofossiilitutkimus' Red. Halinen, P. & Immonen, V. & Lavento, M. & Mikkola, T. & Siiriäinen, A. & Uino, P. *Johdatus arkeologiaan*. Gaudeamus, Helsinki Univ. Press, s. 345-347.
- Lempiäinen, T. (2008) *Raate – hetteisten rantojen vanha rohtokasvi. Vuosikirja 2008*. Someron vesien-suojeluyhdistys ry. Sälekarin Kirjapaino Oy, Somero, s. 49-50.
- Lempiäinen, T. (2007) 'Archaeobotanical evidence of plants from the medieval period to early modern times in Finland' i: *Medieval Food Traditions in Northern Europe*. Red. Sabine Karg. Publications from the National Museum PMN, Studies in Archaeology & History Vol. 1, s. 97-118.
- Häkkinen, K. & Lempiäinen, T. (2007) *Agricolan yrtit. Mikael Agricolan Rucouscirian terveyttä tuovat kasvit, niiden esiintyminen ja käyttö 1500-luvulla*. Kirja-Aurora.
- Lempiäinen, T. (2007) 'Agricolan yrtit – vanhin suomenkielinen dokumentti mauste- ja lääkekasveista. – Teoksessa' *Agricolan aika*, Red. Häkkinen, K., & Vaittinen, T., BTJ Finland-Gummerus –Helsinki. s. 48-83.

Karin Lindeblad

- Lindberg, S. & Lindeblad, K. (2010/11) 'Stadsbornas odlingar' i: *Borgare, bröder och bönder. Arkeologiska perspektiv på Skänninges äldre historia* (Skänningeprojektets slutpublikation). Red. R.Hedvall m.fl. RAÄ.
- Lindeblad, K. (2010) 'Lavendel, hjärtstilla och svarta vinbär – om medeltida klosterträdgårdar i Östergötland' i: *Fokus Vreta kloster - 17 nya rön om Sveriges äldsta kloster*. Red. Elisabet Regner & Göran Tagesson.

Lindeblad, K. (2008) 'Trädgårdsodling i Vadstena och Skänninge under perioden 1200-1700' i: *Bulletin för trädgårdshistorisk forskning*, Nr 21, 2008.

Lindeblad, K. (2006) 'Den gröna staden' i: *Nya stadsarkeologiska horisonter*. Red. Stefan Larsson, RAÄ.

Kjell Lundquist

Lundquist, K. (2009) 'Columella, trädgården och växterna: Om odling, konst och växtmaterial i De re rustica' & 'Växtregister. Arter och växtnamn i Columellas De re rustica libri XII med kommentarer & Nyckel till växtregistret' i: *Columella: Tolv böcker om lantbruk*. Skogs- och lantbrukshistoriska meddelanden nr 43, Kungl. Skogs- och Lantbruksakademien, s. 591-635 & s. 398-441.

Lundquist, K. (2007) 'Medeltida klosterträdgårdsväxter i Skandinavien. Vad vi vet, vad vi trott och vad vi misstänker' i: *Medeltida trädgårdsväxter: Att spåra det förflutna*. Nydala klosterträdgård Seminarierapport 4, Nydala den 18 maj 2006, Byggnadsårdsrapport 2007:86, Jönköpings läns museum, s. 28-37 & s. 47-52.

Lundquist, K. (2007) 'Lilies to Norway and cloudberry jam to the Netherlands: On the correspondence between Carolus Clusius and Henrik Høyer, 1597-1604' *Carolus Clusius. Towards a cultural history of a Renaissance naturalist* Red. F. Egmond & P. Hoftijzer & R. Visser, Edita KNAW, Royal Netherlands academy of arts and sciences. s. 145-169.

Lundquist, K. (2007) 'Kultur- och trädgårdsväxter i naturen – kulturhistorisk botanik' i: *Floran i Skåne. Arterna och deras utbredning* Red. T. Tyler m.fl., Bd. 2, Lunds Botaniska Förening, s. 63-98.

Lundquist, K. (2007) 'Konturskisser och blomnamn. Blomsterspråk / Diagrams of Flowers. The Language of Flowers' & 'Bidrag' [växttolkning, botanisk terminologi, faktagranskning]. *Blomsterspråk, Nationalmusei utställningskatalog* nr 650 Red. G. Cavalli-Björkman. & I. Lindell.

Lundquist, K. (2007) "'Wäxer i åkrar och kryde sängar" - om de handskrivna växtanteckningarna i Tycho Brahes exemplar av Pier de' Crescenzi New Feldt und Ackerbau (1583)' i: *Pier de' Crescenzi till Albrecht Thaer. Om några märkvärdigheter i Kungl. Skogs- och Lantbrukakademiens biblioteks äldre boksamling* Red. O. Kährström. Skogs- och lantbrukshistoriska meddelanden nr 39, s. 233-256.

Antell, E. & Balgård, S. & Jakobsson, A. & Lindahl, G., & Lundquist, K. & Nisbeth, Å. (2006-2007) *André Mollet. Le Jardin de Plaisir. Der Lust Gartten. Lustgård*. Gyllene Snittet förlag i Uppsala, Vol. I-II.

Lundquist, K. (2005) 'Reconstruction of the planting in Uraniborg, Tycho Brahe's (1546-1601) Renaissance garden on the island of Ven' i: *Garden History*, Vol. 32, Nr 2 (2004), s. 152-166.

Lundquist, K. (2005) *Lilium martagon L. Krolliljans introduktion och tidiga historia i Sverige intill år 1795 - i en europeisk liljekontext*, Acta Universitatis Agriculturae Sueciae, Doctoral Thesis No. 2005:19, Faculty of Landscape Planning, Horticulture and Agricultural Science, SLU.

Lundquist, K. (2000) *Bidrag till kännedomen om begreppet trädgård och om trädgårdsväxternas historia i Sverige* (Licentiatavhandling), Rapport 00:1, Institutionen för landskapsplanering, SLU Alnarp.

Lena Löfgren-Uppsäll

Löfgren Uppsäll, L. (2001) *Strömsholms slott: trädgårdar och parker under 450 år* Statens fastighetsverk.

Löfgren Uppsäll, L. (2000) 'Hårlemans trädgårdar – igår, idag och i framtiden' *Kulturvärlden* 2000:2.

Peter Hambro Mikkelsen

Henriksen, M. B. (2009) *Brudager Mark – en romertidsgravplads nær Gudme på Sydøstfyn*. Med bidrag af Peter Hambro Mikkelsen, Thomas Bartholin, Ole Stilborg og Arne Jouttijärvi. Fynske Jernaldergrave bd. 6,1-2. Bind I. Odense Bys Museer.

Robinson, D. E. & Mikkelsen, P. H. & Malmros, C. (2009) 'Agerbrug, driftsformer og planteressourcer i jernalder og vikingetid (500 f. Kr. – 1100 e. Kr.)' i: *Danske landbrugslandskaber gennem 2000 år – fra digevoldinger til støtteordninger*. Red. B. Odgaard & J. R. Rømer. Aarhus Universitetsforlag. s. 117-142.

Mikkelsen, P.H. (2006) 'Arkæobotaniske undersøgelser af korn fra ASR926 Ribelund I og ASR1357 Giørtzvej' i: *Ribe Studier. Det ældste Ribe. Udgravninger på Nordsiden af Ribe Å 1984-2000*. Red. C. Feveile. Bind 1.1. Jysk Arkæologisk Selskab.

Møjbjerg, T. & P.H. Mikkelsen (2005) 'Enkehøj. En boplads med forkullet korn og klokkebægerkeramik fra Midtjylland' i: *Midtjyske fortællinger 2005*. Herning Museum. s. 1 -28.

- Hornstrup, K. M. & Overgaard, K. G. & Andersen, S. & Bennike, P. & Mikkelsen, P. H. & Malmros, C. (2005) Hellegård: en gravplads fra omkring år 500 f.kr. i: *Aarbøger for Nordisk Oldkyndighed og Historie*. s. 83-162.
- Mikkelsen, P.H. (2003) 'Archaeobotanical evidence for crop processing and use in the context of iron production from the 3rd to the 6th century AD in Denmark' i: *Threshing and crop processing: Diversity from the Neolithic to the Present*. Red. P. C. Anderson. CNRS. XXII Rencontres Internationales D'Archéologie et D'Histoire d'Antibes. s. 87-98.
- Mikkelsen, P.H. & L.C. Nørbach (2003) *Drengsted. Bebyggelse, jernproduktion og agerbrug i yngre romersk og ældre germansk jernalder*. Moesgård Museum, Jysk Arkæologisk Selskabs Skrifter.
- Mikkelsen, P.H. (2003) 'Slag – with an impression of agricultural practices' i: *Prehistoric and Medieval Direct Iron Smelting in Scandinavia and Europe. Aspects of Technology and Society*. Red. L.C. Nørbach. Proceedings of the Sandberg Conference 16th to 20th September 1999. Acta Jutlandica LXXVI:2; Humanities Series 75) Aarhus University Press. s. 43-48.
- Mikkelsen, P.H. (2002): 'Fra bondens mark. Arkæobotaniske undersøgelser af jernalderens agerbrug' i: *Naturens Verden*. Nr.6.7. Årgang 85. s. 38-45.
- Mikkelsen, P. H., (2000) 'Da rugen kom til Sønderjylland' i: *Nordslesvigske Museer 2000*. s. 35-41.
- Mikkelsen, P.H.: (1994) 'Arkæozoologiske og arkæobotaniske undersøgelser af ældre jernalders bopladsmateriale' LAG 5. Institut for Forhistorisk Arkæologi. s. 73-114.
- Robinson, D. E. & P.H. Mikkelsen. (1993): 'Arkæobotaniske undersøgelser af forhistoriske bopladser'. *Arkæologiske Udgravninger i Danmark (AUD)* s. 7-19.

Jenny Nord

- Nord, J. (2009) *Changing landscapes and persistent places: an exploration of the Bjäre peninsula*. Diss. Institutionen för arkeologi och antikens historia, Lunds universitet.
- Hannon, G. & Bradshaw, R. & Nord, J. & Gustafsson, M. (2008) *The Bronze Age landscape of the Bjäre peninsula, southern Sweden, and its relationship to mounds*. Journal of Archaeological Science 35.
- Nord, J. (2007) 'Movements and pauses: aspects of a Bronze Age landscape' i: *On the road : studies in honour of Lars Larsson*. s. 239-245.
- Nord, J. (2006) 'Landscape as heritage: the Bjäre Peninsula' *Utskrift (Halmstad) 2006* (8), s. 6-27.
- Nord Paulsson, J. (2002) 'Raising awareness and imagining change: the cultural landscape of the Bjäre peninsula, Sweden' *Europe's cultural landscape*. s. 143-148.
- Nord, J. (2006) 'Testimonies of Bronze Age mounds: Bjäre peninsula, southern Sweden' i: *Archaeology of burial mounds. EAA 9th annual meeting Saint-Petersburg*. Red. L. Smejda.

Annika Nordström

- Nordström, A. & Tagesson, G. (2008) *I Louis de Geers trädgård: Kv Stenhuset 7, RAÄ 96 : Norrköpings stad och kommun, Östergötland*. Arkeologisk förundersökning. Avdelningen för arkeologiska undersökningar, Riksantikvarieämbetet, Linköping.
- Berónius Jörpeland, L. & Nordström, A. (2006) *Städernas kulturlager - värdering av ett hotat källmaterial: exemplet Strängnäs och Nyköping*, UV Mitt, avdelningen för arkeologiska undersökningar, RAÄ.

Boel Persson

- Persson, B. & Jakobsson, Anna (Red.) (2010) *Genius Thomerupensis eller Tomarps själ : bidrag till förståelsen av den kontext som påverkat Tomarps Kungsgårds tillkomst och placering, samt något om hur Tomarp påverkat det omgivande landskapet under perioden sent 1200-tal till tidigt 1800-tal*, Landskap trädgård jordbruk: rapportserie, 2010:2, Område landskapsarkitektur, LTJ-fakulteten, SLU Alnarp.
- Persson, B. (2008) 'Arfwidh Månson Rydaholmens och Een mykit nyttigt Örta-Book', i *Fra kvangård til humlekule*, Havebrugshistorisk Selskabs årsskrift, Köpenhamn, s. 4-26.
- Persson, B. (2008) *Kvarndala gård: ur ett trädgårdshistoriskt perspektiv*, examensarbeten inom landskapsarkitekturprogrammet, 2008:7, Område landskapsarkitektur, LTJ-fakulteten, SLU Alnarp.
- Andersson, S. & Ericson, J. & Högberg, L. & Johansson, E. & Persson, B. (2007) *Rosendal – en trädgård i tönnrosasömn. En trädgårdshistorisk beskrivning från dåtid till framtid*. Institutionen för landskapsplanering, LTJ-fakulteten, SLU Alnarp.

Maria Petersson

- Petersson, M. (2008) 'Stone walls in west Östergötland – their dating and its consequences' i: *Recent approaches to the archaeology of land allotment*. Red. A. Chadwick. BAR International Series 1875. s. 275-298.
- Petersson, M. (2006) *Djurhållning och betesdrift. Djur människor och landskap i västra Östergötland under yngre bronsålder och äldre järnålder*. Diss. Uppsala Riksantikvarieämbetet/Uppsala universitet.
- Petersson, M. (2004) *Abbetorp – ett landskapsutsnitt under 6000 år. Arkeologisk undersökning av en boplats, ett gravfält, en offerplats, stensträngar och fossil åkermark*. RAÄ 288 m fl, Abbetorp 1:2 och 1:10, Rinna socken, Boxholms kommun. RAÄ 241 m fl, Väderstad 1:2 och 5:1, Väderstads socken, Mjölby kommun, Östergötland. Riksantikvarieämbetet. UV Öst. Rapport 2002:43.
- Petersson, M (2001) *Tre åkerundersökningar i Östergötland. Arkeologiska undersökningar av fossil åkermark, gravar och boplatzlämningar från äldre järnålder*. RAÄ 166, Hogstads-Mörby 1:2 och 1:3, Hogstads socken, RAÄ 170, Stora Ljuna 4:1, Hogstads socken, RAÄ 171, Hogstads-Mörby 4:4, Hogstads socken, RAÄ 234, Lundby 1:3, Väderstads socken, Mjölby kommun, Östergötland. Riksantikvarieämbetet. UV Öst, Rapport 2001:33.
- Petersson, M. (2001) 'Grazing and hearths in west Östergötland 1000 – 1 BC' *One Land – Many Landscapes. Papers from a session held at the European Association of Archaeologists Fifth Annual Meeting in Bournemouth 1999*. Red. T. Darvill & M. Gojda. BAR International Series 987. s.125 – 145.
- Petersson, M. (1999) 'Ancient fields excavated' *Journal of European Archaeology* Vol. 2. Nr.1. s. 57 – 76.
- Petersson, M. (1999) 'Arkeologiska utgrävningar av fossil åkermark – en metodstudie' i: *Odlingslandskap och uppdragsarkeologi. Artiklar från Nätverket för arkeologisk agrarhistoria* Red. A. Ericsson. Riksantikvarieämbetet. Skrifter Nr. 29. s. 61 – 73.
- Petersson, M. (1999) 'Datering av agrarhistoriska lämningar' i: *Att gräva agrarhistoriska lämningar. Rapport från ett seminarium i Lund 27 – 28 januari 1998*. Red. M. Riddersporre. University of Lund. Inst. of Archaeology. Report Series 64. s. 35 – 37.
- Petersson, M. (1996) 'Arkeologiska förundersökningar av agrara lämningar' i: *Väg E4 Mjölby – Väderstad. Mjölby, Hogstads och Väderstads socknar, Mjölby kommun, Östergötland*. Riksantikvarieämbetet. UV Linköping. Rapport 1996:43.
- Ericsson, A. & Petersson, M. & Ranheden, H. (1999) *Stensträngssystem söder om Väderstads samhälle. Arkeologisk förundersökning, del 2. E4, delsträckan Väderstad – Stora Åby, Väderstads och Rinna socknar, Mjölby och Boxholms kommuner, Östergötland*. Riksantikvarieämbetet. UV Öst. Rapport 1999:45.

Mats Regnell

- Regnell, M. & Sjögren, K-G. (2006) 'Introduction and development of agriculture' i: *Ecology and Economy in Stone Age and Bronze Age Scania*. Skånska spår – arkeologi längs Västkustbanan. Red. K.-G. Sjögren. Riksantikvarieämbetet. s. 106-169.
- Regnell, M. (2001) 'Gård, åker och äng – Den centrala platsens triviala bas' i: *Uppåkra – centrum i analys och rapport*. Red. L. Larsson. Uppåkrastudier. 4. *Acta Archaeologica Lundensia*, Ser in 8°, No. 36. s. 113-122.
- Regnell, M. (1997) 'Växtoffer – en förbisedd fyndkategori i huslämningar' i: *Carpe Scaniem. Axplock ur Skånes förflutna*. Red. P. Karsten. Riksantikvarieämbetet. Avdelningen för arkeologiska undersökningar. Skrifter No 22. s. 102-110.
- Regnell, M. (1994) *Report on a macro-fossil analysis from a Villa Rustica in San Simone, Slovenia*. Lundqua Uppdrag No. 16.
- Regnell, M. (1994) *Pollen- och makrofossilanalys av sediment från en oskodd brunn från S:t Märten, Lund*. Lundqua Uppdrag No. 12.

Karin Viklund

- Viklund, Karin. (2010) 'Beer Brewing in Medieval Sweden - archaeobotanical and documentary evidence' *Ruralia* VIII.
- Viklund, Karin (2009) 'Hållbart järnåldersjordbruk i Kallerstad?' i: *Kallerstad, en gård bland många andra*. Red. E. Räf. Östergötlands länsmuseum.
- Viklund, K. & Engelmark, R. (2008) 'Jordbruket i Sverige' i: *Botanik: Systematik, evolution, mångfald*. Red. M. Widén & B. Widén. 1. uppl., Studentlitteratur, Lund.

- Viklund, K. (2007) 'Sweden and the Hanse: Archaeobotanical aspects of changes in farming, gardening and dietary habits in medieval times in Sweden.' i: *Medieval Food traditions in Northern Europe*. Red. S. Karg, Publications from the National Museum, Studies in Archaeology & History Vol.12.
- Viklund, K. (2005) 'Fyllingebönder i en forntida europeisk gemenskap' i: *Framgrävt förflutet från Fyllinge. 2, Förromersk järnålder i fokus, artiklar med avstamp i undersökningsresultaten 2001-2002 Halland, Snöstorps socken, Fyllinge 20:436, RAÄ 106*. Arkeologiska rapporter från Hallands läns museer.
- Viklund, K. (2005) Kråkbär och gravad sik: Västerbottens mångkulturella förfluta i miljöarkeologisk belysning i: *En lång historia – Festskrift till Evert Baudou på 80-årsdagen*. Red. R. Engelmark, T. B. Larsson & L. Rathje. Archaeology and environment 19, Institutionen för arkeologi och samiska studier, Umeå.
- Viklund, K. (2004) 'Hallands tidiga odling' i: *Landskap i förändring. Vol 6. Hållplatser i det förgångna: artiklar med avstamp i de arkeologiska undersökningarna för Västkustbanans dubbelspår förbi Falkenberg i Halland*. Red. L. Carlie. Hallands läns museer.
- Viklund, K. (2003) 'Att skilja agnarna från vetet – spår av forntida sädeshantering i södra Halland' i: *Utskrift (Halland)*. Uppdragsverksamheten, Stiftelsen Hallands läns museer.
- Viklund, K. (2002) 'Issues in Swedish Archaeobotany: a guide through twenty years of archaeobotanical research at the university of Umeå' i: *Nordic archaeobotany – NAG 2000 in Umeå*. Red. K. Viklund, Dept. of archaeology and Sami studies, University of Umeå.
- Viklund, K. (2002) 'Växter – en mänsklig historia' i: *Ett växande vetande: Vetenskapsrådets temabok 2002*. Vetenskapsrådet, Stockholm.
- Viklund, K. (1998) *Cereals, weeds and crop processing in iron age Sweden. Methodological and interpretive aspects of archaeobotanical evidence* Inst. för arkeologi, Umeå, Archaeology and Environment 14.
- Viklund, K. (1998) 'Tidiga fähus - de arkeobotaniska beläggen' i: *Fähus från bronsålder till idag. Stallning och utgångsdrift i långtidsperspektiv* Red. K. Viklund, R. Engelmark & J. Linderholm, Nordiska museet.

Ingvild Øye

- Øye, I. (2006) 'Landbruket i historisk lys' i: *Vestlandets historie Bd. 1 Natur og næring* Red. K. Helle. Vigemostad & Bjørke AS, Bergen. s. 76-129.
- Øye, I. (2004) 'Agricultural conditions and rural societies c. 800-1350' *Norwegian Agricultural History*. Red. R. Almås. Tapir, Trondheim. s. 79-140.
- Øye, I. (2002) 'Landbruk under press, 800 – 1350: Jorda blir levevei' *Norges landbrukshistorie* Bind I, del 2, Samlaget, Oslo. s. 214-477.
- Øye, I. (1998) *Middelalderbyens agrare trekk*. Bryggens Museum, Bergen.
- Øye, I. (1976) *Driftsmåter i vestnorsk jordbruk, ca 600 – 1350*. Universitetsforlaget, Bergen.